

Opinie: Winst als voorwaarde voor kwaliteit

Door de voorzitter van de Branchevereniging Ondernemers Kinderopvang (BVOK), Natascha van der Post

Recent verscheen in KinderopvangTotaal opnieuw een bijdrage van Sophie van Gool waarin zij stelt dat winst maken in de kinderopvang "not done" en onacceptabel zou zijn. De suggestie wordt gewekt dat winst en maatschappelijke kinderopvang elkaar uitsluiten. Dat beeld verdient nuancering.

"Als voorzitter van de BVOK vertegenwoordig ik ondernemers die dagelijks verantwoordelijkheid dragen voor duizenden kinderen, ouders en medewerkers. Ondernemers die investeren, risico nemen en bouwen aan continuïteit. Juist daarom is het belangrijk om het gesprek over winst eerlijk en realistisch te voeren."

Winst is geen doel, maar een voorwaarde

In het publieke debat lijkt winst soms te worden neergezet als moreel verdacht. Alsof iedere euro onderaan de streep automatisch verdwijnt in "de zakken van aandeelhouders". Dat frame doet geen recht aan de werkelijkheid in onze sector.

Winst is in essentie niets anders dan het verschil tussen inkomsten en uitgaven. Het is de financiële ruimte die nodig is om:

- te investeren in scholing en ontwikkeling van pedagogisch professionals;
- te vernieuwen op het gebied van pedagogiek en oudercommunicatie;
- te investeren in verduurzaming van locaties;
- buffers op te bouwen voor economisch onzekere tijden;
- nieuwe locaties te openen waar wachtlijsten oplopen.

Zonder winst geen investeringsruimte. Zonder investeringsruimte geen ontwikkeling. Zonder ontwikkeling geen toekomstbestendige sector.

Ondernemerschap brengt innovatie

Wie objectief kijkt naar de kinderopvangsector, ziet dat veel vernieuwing uit de ondernemershoek komt. Denk aan:

- innovatieve concepten rond verticale groepen en integrale kindcentra;
- digitale communicatieplatforms voor ouders;
- flexibele opvangvormen die aansluiten bij moderne arbeidspatronen;
- investeringen in aantrekkelijke werkplekken om personeel te behouden.

Dat gebeurt niet ondanks ondernemerschap, maar dankzij ondernemerschap. Ondernemers worden gedreven om zich te onderscheiden op kwaliteit, pedagogische visie en organisatiekracht. Concurrentie in een gereguleerde markt stimuleert verbetering.

Publiek geld vraagt om efficiëntie, niet om winsttaboes

Een veelgehoord argument is dat er publiek geld in de sector omgaat, en dat winst daarom ongepast zou zijn. Maar laten we eerlijk zijn: publiek geld vraagt in de eerste plaats om doelmatige besteding.

De kernvraag zou niet moeten zijn: *hoeveel winst blijft er over?*

De kernvraag zou moeten zijn: *hoe efficiënt en effectief wordt het beschikbare geld ingezet voor kinderen en medewerkers?*

In iedere sector – van zorg tot onderwijs – zien we dat financiële discipline en professioneel ondernemerschap bijdragen aan doelmatigheid. Het beperken van winst lost geen inefficiëntie op. Sterker nog, het kan investeringsbereidheid en innovatie afremmen.

Risico hoort bij ondernemerschap

Wat in de discussie vaak ontbreekt, is erkenning voor het ondernemersrisico. Kinderopvangorganisaties investeren vooraf in:

- vastgoed en inrichting;
- personeel;
- vergunningen en kwaliteitssystemen;
- ICT en administratie.

Die investeringen worden gedaan met geleend kapitaal of eigen vermogen. Ondernemers lopen risico als wetgeving verandert, vraag fluctueert of kosten stijgen. Winst is ook de beloning voor dat risico. Dat is geen moreel falen, maar een economisch principe dat ervoor zorgt dat mensen bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen.

De echte uitdaging: personeel en kwaliteit

De grootste uitdagingen in onze sector liggen niet bij winstpercentages, maar bij:

- het structurele personeelstekort;
- werkdruk;
- administratieve lasten;
- stabiele en voorspelbare regelgeving.

Als wij echt kwaliteit centraal willen stellen, moeten we investeren in mensen. Dat vraagt financiële ruimte. Ondernemers die gezond rendement maken, zijn beter in staat om hogere salarissen, extra scholing en betere begeleiding mogelijk te maken.

Laten we het gesprek volwassen voeren

De BVOK staat voor maatschappelijke kinderopvang met ondernemende kracht. Winstmaximalisatie mag nooit het enige doel zijn – daarover zijn we het snel eens. Maar winst demoniseren helpt de sector niet vooruit.

Kinderopvang is een maatschappelijke voorziening én een professionele bedrijfstak. Die twee sluiten elkaar niet uit. Integendeel: financieel gezonde organisaties zijn stabiel, innovatiever en beter in staat om kwaliteit te leveren.

Laten we het debat daarom verleggen van ideologie naar inhoud. Niet: *mag er winst worden gemaakt?*

Maar: *hoe zorgen we dat middelen effectief worden ingezet voor kinderen, ouders en medewerkers – met ondernemerschap als motor van kwaliteit?*

Dat is het gesprek dat onze sector verdient.